

Ako podať žalobu na súd

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Musím sa bezpodmienečne obrátiť na súd alebo mám inú možnosť?

V zákonoch Litovskej republiky sa stanovuje niekoľko možností alternatívneho riešenia sporov. V roku 2012 nadobudlo v Litve účinnosť prepracované znenie zákona o rozhodcovskom konaní v obchodnom styku (*Komercinio arbitražo įstatymas*). Tento zákon sa uplatňuje na rozhodcovské konanie, ktoré sa uskutočňuje na území Litovskej republiky bez ohľadu na občianstvo alebo štátnu príslušnosť účastníkov sporu a bez ohľadu na to, či sú to fyzické alebo právnické osoby alebo či rozhodcovské konanie organizuje stály rozhodcovský súd alebo sa uskutočňuje na *ad hoc* základe. Rozhodcovské konanie je rovnocennou alternatívou ku konaniu na štátnych súdoch. Poskytuje možnosť rýchlo a pohodlne vyriešiť väčšinu obchodných sporov prostredníctvom nezávislých, autoritatívnych a vážnych súkromných osôb, ktoré sú prijateľné pre obe strany, namiesto sudcov. Účastníci rozhodcovského konania sa môžu dohodnúť na voľnejších pravidlách rozhodcovského konania. Rozhodcovský súd môže zasadať na akomkoľvek mieste, ktoré vyhovuje stranám sporu, a strany si môžu slobodne zvoliť jazyk konania a formu rozhodnutia atď. Rozhodcovské zmluvy v elektronickej podobe sa považujú za rovnocenné s písomnými zmluvami.

V roku 2008 bol prijatý zákon o zmierovacej mediácii v občianskoprávných sporoch (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). Zmierovacia mediácia v občianskoprávných sporoch (nazývaná aj mediácia) je postup zmierlivého riešenia sporov prostredníctvom tretej nestrannej osoby ako zmierovacieho sprostredkovateľa (mediátora). V zákone sa stanovuje, že mediácia sa môže použiť na vyriešenie občianskoprávných sporov (t. j. sporov týkajúcich sa rodiny a ďalších záležitostí), o ktorých môže rozhodovať súd v občianskoprávnom konaní. Strany môžu využiť túto možnosť na vyriešenie svojho sporu pred predložením sporu súdu (mimosúdna mediácia), ako aj po začatí súdneho konania (súdna mediácia). Je potrebné poznamenať, že začiatkom mediácie sa pozastaví premlčacia lehota týkajúca sa nároku. Preto aj v prípade, ak sa spor nevyrieši zmierlivo, zmluvné strany si zachovávajú svoje právo domáhať sa nápravy na súde. Súdna mediácia je bezplatná. Okrem toho, ak sa rozhodnete vyriešiť občianskoprávny spor prostredníctvom súdnej mediácie, ušetríte v porovnaní so súdnym konaním značné množstvo času a úsilia, ako aj peniaze, pretože v prípade, že sa mediácia skončí zmierovacou dohodou, 75 % zo zaplateného súdneho poplatku sa vráti. Pri riešení sporu prostredníctvom súdnej mediácie je zaručená dôvernosc a každá zo strán môže odstúpiť od súdnej mediácie bez uvedenia dôvodov.

Mimosúdne riešenie sporov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv sa riadi zákonom o ochrane spotrebiteľa (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), ktorý nadobudol účinnosť v roku 2007 a je v ňom zakotvená alternatíva k súdnemu konaniu vrátane jej procesných pravidiel a inštitucionálnej štruktúry. Medzi orgány alternatívneho riešenia sporov v Litve patrí Národný úrad na ochranu práv spotrebiteľov (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), Telekomunikačný regulačný úrad (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) a iné orgány, ktoré sa zaoberajú spormi v jednotlivých sektoroch [Telekomunikačný regulačný úrad rieši spory v oblasti elektronických komunikácií a poštových a kuriérskych služieb, Litovská banka (*Lietuvos bankas*) sa zaoberá spotrebiteľskými spormi s poskytovateľmi finančných služieb atď.]. Spotrebiteľia môžu pri alternatívnom riešení sporu využiť právnu pomoc, ale náklady na právnu pomoc sa nepreplácajú. Štátom zaručená primárna a sekundárna právna pomoc sa poskytuje tým spotrebiteľom, ktorí spĺňajú kritériá stanovené v právnych predpisoch. Podanie návrhu na orgán pre alternatívne riešenie sporov zvyčajne nemá odkladný účinok na plynutie premlčacej lehoty. Preto vzhľadom na pomerne dlhé lehoty na vyriešenie spotrebiteľských sporov a určité krátke premlčacie lehoty týkajúce sa žalôb existuje vážne riziko prekročenia premlčacej lehoty.

2 Je stanovená nejaká lehota, dokedy sa musím obrátiť na súd?

Všeobecná premlčacia lehota je desať rokov.

V právnych predpisoch Litovskej republiky sa stanovujú kratšie premlčacie lehoty pre jednotlivé druhy nárokov.

Kratšia jednomesačná premlčacia lehota sa uplatňuje na nároky, ktoré vyplývajú z dôsledkov verejného obstarávania.

Kratšia trojmesačná premlčacia lehota sa uplatňuje na nároky týkajúce sa vyhlásenia rozhodnutí orgánov právnickej osoby za neplatné.

Kratšia šesťmesačná premlčacia lehota sa uplatňuje na:

1. nároky týkajúce sa vymáhania omeškaných platieb (pokút, úrokov z omeškania);
2. nároky týkajúce sa chýb na predaných veciach.

Kratšia šesťmesačná premlčacia lehota sa uplatňuje na nároky vyplývajúce zo vzťahov medzi dopravnými spoločnosťami a ich klientmi, pokiaľ ide o zásielky odoslané z Litvy, zatiaľ čo jednoročná premlčacia lehota sa uplatňuje na zásielky odoslané zo zahraničia.

Kratšia jednoročná premlčacia lehota sa uplatňuje na poistné nároky.

Kratšia trojročná premlčacia lehota sa uplatňuje na nároky na náhradu škody vrátane nárokov na náhradu škody vyplývajúcich z nedostatočnej kvality výrobkov.

Kratšia päťročná premlčacia lehota sa uplatňuje na vymáhanie úrokov a iných pravidelných platieb.

Nároky týkajúce sa nedostatočnej kvality vykonaných prác podliehajú kratším premlčacím lehotám.

Nároky vyplývajúce z prepravy tovaru, cestujúcich a batožiny podliehajú premlčacím lehotám stanoveným v kódexoch (zákonoch), ktoré sa uplatňujú na určité druhy dopravy.

3 Mám sa obrátiť na súd v tomto členskom štáte?

Spor týkajúci sa zmluvných záväzkov sa riadi právom zvoleným na základe dohody zúčastnených strán; ak si zmluvné strany zvolili právo Litovskej republiky, môžu obhajovať svoje právne záujmy pred litovskými súdmi. Takáto dohoda strán môže byť uvedená v zmluve alebo určená v súlade so skutkovými okolnosťami prípadu. Strany sa môžu dohodnúť, že celá zmluva alebo niektorá jej časť (časti) sa bude riadiť právom určitého štátu. Ak sa strany rozhodnú, že na zmluvu sa bude uplatňovať právo cudzieho štátu, nepredstavuje to dôvod na odmietnutie akýchkoľvek povinných pravidiel platných v Litovskej republike alebo inom štáte, ktoré sa nemôžu zmeniť alebo odmietnuť na základe dohody strán.

Ak strany neuvedú právo, ktorým sa bude riadiť zmluva, uplatňuje sa právo štátu, s ktorým sa zmluvný záväzok najviac spája. Platí domnienka, že zmluvný záväzok sa najviac spája so štátom, na území ktorého:

1. má strana viazaná najcharakteristickejšim záväzkom zmluvy svoje miesto trvalého bydliska alebo ústredie. Ak sa záväzok najviac spája s právom štátu, v ktorom prebieha podnikateľská činnosť zmluvnej strany, uplatní sa právo tohto štátu;
2. sa nachádza nehnuteľnosť, ak je predmetom zmluvy právo k nehnuteľnosti alebo právo na užívanie nehnuteľnosti;
3. sa nachádzalo hlavné miesto podnikania v čase uzavretia zmluvy o preprave, za predpokladu, že štát, v ktorom sa nachádza hlavné miesto podnikania, je rovnaký ako štát, v ktorom sa náklad naložil, v ktorom sa nachádza sídlo odosielateľa alebo z ktorého sa náklad odoslal.

Rozhodcovské zmluvy sa riadia právom, ktoré sa uplatňuje na hlavnú zmluvu. Ak je hlavná zmluva neplatná, uplatní sa právo miesta, kde sa uzavrela rozhodcovská zmluva; ak sa to miesto nedá určiť, potom sa uplatní právo štátu, v ktorom sa vedie rozhodcovské konanie.

Práva a povinnosti strán vyplývajúce zo vzniknutej škody sa podľa výberu dotknutej strany riadia buď právom

štátu, v ktorom došlo ku konaniu alebo k iným okolnostiam, ktoré viedli k vzniku škody, alebo právom štátu, v ktorom vznikla škoda.

Právny režim, ktorým sa riadi bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, sa určuje podľa práva štátu, v ktorom majú manželia trvalý pobyt. Ak sa miesta trvalého pobytu manželov nachádzajú v rôznych štátoch, rozhodným právom bude právo štátu, ktorého sú obaja manželia štátnymi príslušníkmi. Ak sú manželia štátnymi príslušníkmi rôznych štátov a nikdy nemali spoločné miesto trvalého pobytu, rozhodným právom bude právo štátu, v ktorom bolo manželstvo uzavreté. Právny režim, ktorý upravuje bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vymedzené zmluvou, je právo štátu, ktoré si manželia zvolili vo svojej zmluve. V tomto prípade si manželia môžu zvoliť právo štátu, v ktorom majú alebo budú mať miesto trvalého pobytu, alebo právo štátu, v ktorom bolo manželstvo uzavreté alebo ktorého štátnym príslušníkom je jeden z manželov. Dohoda manželov o rozhodnom práve pre ich bezpodielové spoluvlastníctvo je platná, pokiaľ je v súlade s požiadavkami práva zvoleného štátu alebo práva štátu, v ktorom bola dohoda uzavretá.

4 Ak áno, na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na moje bydlisko a bydlisko odporcu alebo vzhľadom na iné aspekty môjho prípadu?

Normy právomoci sú uvedené v článkoch 29 - 30 Občianskeho súdneho poriadku (*Civilinio proceso kodeksas*). Žaloba sa môže podať na súde podľa miesta bydliska žalovaného. Žaloba proti právnickej osobe sa podáva na súde podľa sídla právnickej osoby, ktoré je uvedené v registri právnických osôb. Ak je žalovaný štát alebo obec, žaloba sa podáva na súde podľa sídla orgánu zastupujúceho štát alebo obec.

Žaloba proti žalovanému, ktorého miesto bydliska nie je známe, sa môže podať na súde podľa miesta, kde sa nachádza jeho majetok alebo podľa posledného známeho miesta jeho bydliska. Žaloba proti žalovanému, ktorý nemá miesto bydliska v Litovskej republike, sa môže podať na súde podľa miesta, kde sa nachádza jeho majetok alebo podľa jeho posledného známeho miesta bydliska v Litovskej republike. Žaloba týkajúca sa činnosti pobočky právnickej osoby sa môže podať aj na súde podľa sídla pobočky.

Žaloba o priznanie výživného a určenie otcovstva sa môže takisto podať na súde podľa miesta bydliska žalobcu. Žaloba o náhradu škody za ujmu na zdraví vrátane smrti osoby sa môže podať na súde podľa miesta bydliska žalobcu alebo miesta, kde utrpel ujmu. Žaloba o náhradu škody na majetku osoby sa môže podať na súde podľa miesta bydliska (sídla) žalobcu alebo miesta, kde vznikla škoda.

Žaloba týkajúca sa dohody/zmluvy, v ktorej je uvedené miesto plnenia, sa môže podať aj na súde podľa miesta plnenia uvedeného v dohode/zmluve.

Žaloba týkajúca sa konania poručníka, opatrovníka alebo správcu majetku sa môže podať aj na súde podľa miesta bydliska (sídla) poručníka, opatrovníka alebo správcu majetku.

Žaloba týkajúca sa spotrebiteľských zmlúv sa môže podať aj na súde podľa miesta bydliska spotrebiteľa.

Žalobca je oprávnený si vybrať spomedzi niekoľkých súdov, ktoré sú príslušné konať vo veci.

Žaloby týkajúce sa vecných práv k nehnuteľnosti, užívania nehnuteľnosti okrem návrhov týkajúcich sa vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov v rozvodových veciach a zrušenia zaistenia nehnuteľnosti patria do právomoci súdu v mieste, kde sa nachádza nehnuteľnosť alebo hlavná časť majetku.

Nároky veriteľov poručiťela predložené pred tým, ako dediči prijali dedičstvo, patria do právomoci súdu v mieste, kde sa nachádza dedičstvo alebo hlavná časť dedičstva.

5 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na predmet žaloby a výšku hodnoty sporu?

Okresné sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa vo všetkých občianskoprávných veciach okrem vecí, o ktorých rozhodujú krajské sudy alebo krajský súd vo Vilniuse.

Krajské sudy ako sudy prvého stupňa rozhodujú v týchto občianskoprávných veciach:

1. od 4. apríla 2013 žaloby zahŕňajúce nároky, ktoré presahujú 150 000 LTL, okrem prípadov týkajúcich sa rodinných a pracovných vzťahov a prípadov týkajúcich sa náhrady nemajetkovej ujmy;
2. veci týkajúce sa právnych vzťahov, ktoré sú predmetom nemajetkových autorských práv;
3. veci týkajúce sa právnych vzťahov v oblasti civilného verejného obstarávania;
4. veci týkajúce sa konkurzu alebo reštrukturalizácie okrem prípadov súvisiacich s konkurzom fyzických osôb;
5. veci, v ktorých je jednou zo strán cudzí štát;
6. veci založené na nárokoch týkajúcich sa núteného predaja akcií (podielov, úroky);
7. veci založené na nárokoch týkajúcich sa vyšetrovania činností právnickej osoby;
8. veci týkajúce sa náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy spôsobenej porušením stanovených práv pacientov;
9. iné občianskoprávne veci, o ktorých musia podľa osobitných zákonov ako sudy prvého stupňa rozhodovať krajské sudy.

Krajský súd vo Vilniuse rozhoduje ako súd prvého stupňa výlučne:

1. vo veciach týkajúcich sa sporov uvedených v [zákone o patentoch \(Lietuvos Respublikos patentų įstatymas\)](#);
2. vo veciach týkajúcich sa sporov uvedených v zákone o ochranných známkach (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*);
3. vo veciach týkajúcich sa osvojenia litovského občana s pobytom v Litovskej republike, o ktoré požiadali štátni príslušníci iných štátov;
4. v iných občianskoprávných veciach, ktoré patria do výlučnej právomoci krajského súdu vo Vilniuse ako súdu prvého stupňa podľa osobitných zákonov.

6 Môžem žalobu podať sám alebo to musím urobiť cez sprostredkovateľa, napríklad cez advokáta?

Osoby môžu podať žalobu na súde samy alebo prostredníctvom svojich zástupcov. Účasť osoby na pojednávaní nezavaruje túto osobu práva mať v konaní zástupcu. Na súdnom pojednávaní sa môže zúčastniť zástupca v mene osoby, ktorú zastupuje, pokiaľ súd nepovažuje prítomnosť zastupovanej osoby na pojednávaní za nevyhnutnú.

V prípadoch uvedených v Občianskom súdnom poriadku a v [občianskom zákonníku \(Civilinis kodeksas\)](#) musí byť osoba v konaní zastúpená advokátom, napr. ak sa súd zaoberá prípadom týkajúcim sa osoby vyhlásenej za právne nespôsobilú, dotknutá osoba musí byť zastúpená advokátom.

7 Kde mám podať návrh na začatie konania: v podateľni, v kancelárii alebo na inom mieste?

Osoby, ktoré chcú súdu predložiť dokumenty alebo získať dokumenty od súdu, sa musia obrátiť na kanceláriu súdu, ktorá ich informuje o postupe pri predkladaní, získavaní alebo vracaní dokumentov. [Kontaktné miesta súdov](#)

Od spustenia portálu elektronických služieb e.teismas.lt 1. júla 2013 je možné predkladať dokumentáciu k prípadu, sledovať konanie, zaplatiť súdny poplatok a získať ďalšie služby [on-line](#).

S cieľom zabezpečiť jednotné riešenie prípadov je v uznesení stanovené, že od 1. januára 2014 sa musia elektronicky spracúvať aj prípady, ktoré sú elektronicky spracúvané súdmi nižšieho stupňa a postúpené na odvolacie a kasačné sudy.

8 V akom jazyku môžem podať návrh? Môžem podať návrh ústne alebo ho musím podať v písomnej forme? Môžem poslať návrh faxom alebo

elektronickou poštou?

Účastníci konania musia predložiť súdu originály procesných dokumentov. Okrem toho musia súdu predložiť dostatočný počet kópií tlačených procesných dokumentov: jedna kópia pre každú protistranu (vo veciach týkajúcich sa viacerých žalovaných alebo žalobcov jedna kópia pre každého z nich, alebo ak bol prijímaním procesných dokumentov týkajúcich sa veci poverený zástupca alebo splnomocnená osoba, tak len jedna kópia pre tohto zástupcu alebo splnomocnenú osobu) a pre tretie strany okrem prípadov, keď sa procesný dokument predkladá prostredníctvom elektronických komunikačných prostriedkov. Všetky prílohy k procesným dokumentom musia byť predložené v rovnakom počte kópií ako procesné dokumenty okrem prípadov, ak sa predložené prostredníctvom elektronických komunikačných prostriedkov alebo ak súd povolil, aby sa prílohy neposkytli účastníkom z dôvodu ich veľkého počtu.

Všetky procesné dokumenty a ich prílohy sa musia predložiť súdu v úradnom jazyku. Ak účastníci konania, ktorým sú adresované procesné dokumenty, neovládajú úradný jazyk, súd musí poskytnúť preklady týchto dokumentov v jazyku, ktorému rozumejú. Ak sa predložené dokumenty musia preložiť do cudzieho jazyka, účastníci musia poskytnúť riadne overené preklady.

Žaloba sa môže podať elektronicky cez portál elektronických služieb litovských súdov <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>, ktorý je prístupný na webovom sídle štátnej správy súdov (*Teismu administracija*): <https://www.teismai.lt/en>.

9 Sú nejaké osobitné tlačivá na podávanie žalôb, a ak nie, akým spôsobom musím podať návrh? Aké sú náležitosti návrhu?

Elektronický formulár žaloby je možné vyplniť na portáli elektronických služieb litovských súdov <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

Každá žaloba predložená súdu musí spĺňať všeobecné požiadavky vzťahujúce sa na obsah procesných dokumentov. (Článok 111 Občianskeho súdneho poriadku). Procesné dokumenty sa musia predkladať súdu v písomnej forme. Každý procesný dokument, ktorý účastník konania predkladá, musí obsahovať:

1. názov súdu, ktorému sa procesný dokument predkladá;
2. procesné postavenie, mená, priezviská, osobné identifikačné čísla (ak sú známe) a miesta bydliska účastníkov konania; adresy ďalších účastníkov konania na doručovanie procesných dokumentov, ak sú žalobcovi známe; ak sú účastníci konania alebo jeden z nich právnické osoby, úplný názov, sídlo a všetky ostatné adresy ďalších účastníkov konania na doručovanie procesných dokumentov, ak sú žalobcovi známe, kódy a čísla bežných účtov (ak sú známe) a údaje o úverových inštitúciách (ak sú známe);
3. spôsob, ktorým sa majú doručovať procesné dokumenty účastníkovi konania a poštová adresa určená na korešpondenciu, ak sa líši od miesta bydliska alebo sídla;
4. povaha a predmet procesného dokumentu;
5. okolnosti odôvodňujúce predmet procesného dokumentu a všetky dôkazy potvrdzujúce tieto okolnosti;
6. všetky prílohy, ktoré musia byť priložené k predloženému procesnému dokumentu;
7. podpis osoby, ktorá predložila procesný dokument, a dátum jeho vyhotovenia.

Účastník konania, ktorý zakladá procesný dokument na interpretačnom pravidle prijatom medzinárodným súdom alebo súdom iného štátu, musí predložiť kópiu súdneho rozhodnutia s uvedením tohto pravidla a riadne overený preklad rozhodnutia do úradného jazyka.

Procesný dokument predložený súdu prostredníctvom zástupcu musí obsahovať informácie o zástupcovi uvedené v bodoch 2 a 3 a musí byť k nemu pripojený dokument potvrdzujúci práva a povinnosti zástupcu, pokiaľ takýto dokument ešte nebol predložený alebo uplynula platnosť oprávnenia na zastupovanie, ktoré je súčasťou spisu.

Osoba splnomocnená účastníkom konania, ktorý nemôže podpísať procesný dokument, musí podpísať dokument v mene účastníka, pričom uvedie dôvod, pre ktorý nemôže predložený dokument podpísať samotný účastník konania.

V článku 135 Občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, že žaloba musí obsahovať tieto informácie:

1. hodnotu nároku, keď sa má hodnota určiť na základe žaloby;
2. okolnosti, na ktorých žalobca zakladá svoj nárok (skutkové odôvodnenie nároku);
3. dôkazy preukazujúce okolnosti uvedené žalobcom, miesta bydliska svedkov a miesta, kde sa nachádzajú ďalšie dôkazy;
4. čo žalobca požaduje (predmet žaloby);
5. stanovisko žalobcu týkajúce sa možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ak žaloba alebo predbežný procesný dokument zostane bez odpovede;
6. informáciu o tom, či sa bude vec riešiť prostredníctvom advokáta. Ak sa bude vec riešiť prostredníctvom advokáta, musí sa uviesť meno a priezvisko advokáta a adresa kancelárie advokáta;
7. stanovisko žalobcu týkajúce sa možnosti uzatvoriť dohodu o urovaní sporu, ak žalobca chce poskytnúť takéto stanovisko.

K žalobe sa musia priložiť dokumenty alebo iné dôkazy, na ktorých žiadateľ zakladá svoje nároky, doklad o zaplatení súdneho poplatku a všetky žiadosti o vykonanie dôkazov, ktoré žalobca nemôže predložiť, s uvedením dôvodu, prečo tieto dôkazy nemôže predložiť.

10 Budem musieť platiť súdne poplatky? Ak áno, kedy? Budem si musieť platiť advokáta už od začiatku?

K žalobe sa musia priložiť všetky dokumenty podporujúce vaše tvrdenia a doklad o zaplatení súdneho poplatku. Súdny poplatok v prípade nepeňažných nárokov je 100 LTL. V prípade peňažných sporov sa platí súdny poplatok rovnajúci sa percentuálnej hodnote z výšky nároku, ako je stanovené v osobitných zákonoch: 3 % a najmenej 50 LTL v prípade nárokov do výšky 100 000 LTL; 3000 LTL plus 2 % zo sumy uplatňovaného nároku v prípade nárokov vo výške od 100 000 LTL až do 300 000 LTL; a 7000 LTL plus 1 % zo sumy uplatňovaného nároku v prípade nárokov prevyšujúcich sumu 300 000 LTL. Celkový súdny poplatok v prípade peňažných sporov nesmie presiahnuť sumu 30 000 LTL.

V osobitných zákonoch sa stanovujú prípady, v ktorých sú žalobcovia oslobodení od súdneho poplatku. Okrem toho je súd vzhľadom na finančnú situáciu žalobcu oprávnený udeliť čiastočné oslobodenie od poplatku alebo odložiť zaplatenie poplatku až do prijatia súdneho rozhodnutia. Každá žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku alebo o jeho odklad musí byť odôvodnená a musí k nej byť priložený dôkaz o zlej finančnej situácii osoby.

V písomnom konaní je súdny poplatok polovica z poplatku, ktorý sa platí v prípade daného nároku, ale nie menej ako 20 LTL.

Za samostatné odvolania sa neplatí žiadny súdny poplatok s výnimkou samostatných odvolaní, ktoré smerujú k uplatneniu predbežných opatrení, za ktoré sa platí súdny poplatok vo výške 100 LTL.

Ak sa procesné dokumenty alebo prílohy k takýmto dokumentom súdu podajú iba prostredníctvom elektronických komunikačných prostriedkov, poplatok sa rovná 75 % zo súdneho poplatku, ktorý sa platí za daný procesný dokument, pričom minimálny poplatok je 10 LTL.

Klient sa musí na poskytovaní právnych služieb dohodnúť so svojím advokátom, advokátmi alebo s advokátskou komorou podpisom dohody. Klient musí zaplatiť dohodnutý poplatok za poskytnuté právne služby. Strany sa môžu slobodne dohodnúť na časovom harmonograme platieb podľa svojho uváženia.

11 Môžem požiadať o právnu pomoc?

V zákone o štátom zaručenej právnej pomoci (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) sa zaručuje poskytovanie primárnej a sekundárnej právnej pomoci v súlade so stanovenými podmienkami.

Primárna právna pomoc sa poskytuje štátnym príslušníkom Litovskej republiky a ostatných členských štátov EÚ, osobám s oprávneným pobytom v Litovskej republike alebo inom členskom štáte EÚ a osobám, ktoré majú nárok na poskytnutie takejto pomoci podľa medzinárodných dohôd, ktorých zmluvnou stranou je Litovská republika. Primárna právna pomoc sa musí poskytnúť okamžite. Ak to nie je možné, budete informovaný, kedy bude prijatá, čo musí byť najneskôr do 5 dní od podania žiadosti. Úradníci a zamestnanci obce, advokáti alebo odborníci z verejných inštitúcií, s ktorými obec uzavrela zmluvu, vám poskytnú osobné poradenstvo o mimosúdnom

urovnani vášho sporu, poskytnú informácie o právnom systéme, zákonoch a iných právnych predpisoch a pomôžu pri vypracovaní dohody o urovnani sporu alebo vyplnení žiadosti o sekundárnu právnu pomoc. Primárna právna pomoc môže byť odmietnutá, ak je nárok žiadateľa zjavne neodôvodnený; žiadateľovi už bola poskytnutá rozsiahla konzultácia o tej istej otázke; je zjavné, že osoba môže získať poradenstvo advokáta bez poskytnutia štátom garantovanej právnej pomoci v súlade so zákonom; alebo sa žiadosť netýka vlastných práv a oprávnených záujmov osoby okrem prípadov zastúpenia uvedených v zákone.

Sekundárnu právnu pomoc môžu získať rovnakí príjemcovia, ale poskytnutie takejto pomoci takisto závisí od výšky ich celkových príjmov.

Sekundárna právna pomoc sa môže poskytnúť akejkolvek osobe s bydliskom v Litovskej republike, ktorej majetok a ročný príjem neprekračujú úrovne oprávnenosti stanovené vládou v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci. Majetok a príjem sa delia na dve úrovne – I a II: v prípade úrovne I štát hradí 100 % nákladov na sekundárnu právnu pomoc, zatiaľ čo v prípade úrovne II štát hradí 50 % nákladov na sekundárnu právnu pomoc (zvyšných 50 % nákladov na sekundárnu právnu pomoc musí znášať samotná osoba).

Bez ohľadu na majetok alebo ročný príjem majú nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci tieto osoby: podozriví, obvinení osoby alebo odsúdení v trestných veciach, kde je povinná účasť obhajcu; obeť vo veciach týkajúcich sa náhrady škody vyplývajúcej z trestného činu vrátane vecí, keď sa o otázke náhrady rozhoduje v trestnom konaní; príjemcovia sociálnych dávok; osoby, ktoré sú závislé od zariadení ústavnej sociálnej starostlivosti; osoby, ktoré sú uznané za osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo za práceneschopné; osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a boli posúdené ako osoby s vysokou mierou špeciálnych potrieb; poručníci (opatrovníci) takýchto osôb, ak je právna pomoc potrebná na zastupovanie a ochranu práv a záujmov osôb, ktorým bol ustanovený poručník (opatrovník); osoby, ktoré predložili dôkaz o tom (príkaz na zablokovanie majetku, atď.), že z objektívnych dôvodov nemôžu používať svoj majetok a finančné prostriedky a v dôsledku toho ich majetok a ročný príjem, ktorý by mohli voľne používať, nepresahuje úroveň oprávnenosti stanovenú vládou, pokiaľ ide o poskytovanie sekundárnej právnej pomoci; osoby, ktoré trpia závažnou duševnou chorobou, ak je predmetom sporu ich nútená hospitalizácia alebo liečba; poručníci (opatrovníci) takýchto osôb, ak je právna pomoc potrebná na zastupovanie a ochranu práv a záujmov týchto osôb; dlžníci, ak sa nárok uplatňuje na ich posledné miesto pobytu, kde v súčasnosti žijú; rodičia alebo iní zákonní zástupcovia maloletej osoby, ak je predmetom sporu odobratie dieťaťa; maloleté osoby, ktoré nie sú zosobášené alebo súdom vyhlásené za plne spôsobilé na právne úkony a ktoré sa vo veciach uvedených v osobitných zákonoch obrátia na súd; osoby, ktoré sa domáhajú vyhlásenia za nespôsobilé na právne úkony vo veciach týkajúcich sa vyhlásenia fyzickej osoby za nespôsobilú na právne úkony; osoby, ktoré sa domáhajú zaregistrovania narodenia a iné veci uvedené v medzinárodných dohodách, ktorých zmluvnou stranou je Litovská republika.

12 Kedy sa moja žaloba úradne považuje za podanú? Dajú mi orgány vedieť, či bola alebo nebola moja záležitosť riadne podaná?

Súd rozhodne o prípustnosti prijatím uznesenia. Tento postup sa považuje za začiatok občianskoprávneho konania. Ak v prípade akýchkoľvek nedostatkov účastník konania alebo osoba, ktorá podala žalobu/procesný dokument, odstráni tieto nedostatky v súlade s požiadavkami súdu a v stanovených lehotách, žaloba/dokument sa považuje za podaný ku dňu jeho doručenia súdu. V opačnom prípade sa žaloba/procesný dokument spolu s prílohami nepovažuje za podaný a najneskôr do piatich pracovných dní po uplynutí lehoty na odstránenie nedostatkov sudca nariadi vrátenie dokumentu spolu s prílohami žalobcovi.

Žalobca je oprávnený stiahnuť svoju žalobu, pokiaľ súd nepošle kópiu žaloby žalovanému. Neskôr sa môže žaloba stiahnuť len so súhlasom žalovaného a najneskôr pred prijatím rozhodnutia súdu prvého stupňa.

13 Dostanem presné informácie o priebehu ďalších procesných úkonov (napríklad o lehote na podanie vyjadrenia k žalobe)?

Účastníci konania sú informovaní o čase a mieste konania súdneho pojednávania alebo o jednotlivých procesných opatreniach prostredníctvom predvolania alebo súdneho oznámenia. Harmonogram pojednávania je dostupný aj na internete prostredníctvom litovského súdneho informačného systému na webovom sídle národnej správy súdov. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

■ Posledná aktualizácia: 21/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.